

BELGISCHE SENAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1988

28 SEPTEMBER 1988

**Voorstel van wet betreffende de vrijwaring
van het concurrentievermogen van de
Belgische economie**

(Ingediend door de heer Buchmann
en mevr. Herman-Michielsens)

TOELICHTING

Het vrijwaren van het concurrentievermogen van ons land blijft in de eerste plaats een taak van de sociale gesprekspartners die — in het raam van het fundamenteel beginsel van de vrije onderhandelingen — het best geplaatst zijn om, wanneer het concurrentievermogen bedreigd wordt, eventueel bijsturende maatregelen te nemen, voor te stellen en te evalueren. Daarnaast heeft uiteraard ook de overheid ter zake een niet onbelangrijke taak die kan samengevat worden als « het voeren van een ondernemingsvriendelijk beleid ». Onder meer dank zij de werkzaamheden van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en inzonderheid zijn analyseschema en zijn periodieke evaluatie van het concurrentievermogen van de Belgische economie, verwerven zowel de sociale gesprekspartners als de overheid steeds meer inzicht in het complexe geheel van indicatoren en determinanten van het concurrentievermogen evenals in de mechanismen van bijsturing. Ongetwijfeld kan de concurrentiepositie van ons land ten aanzien van onze voornaamste handelspartners in het gedrang gebracht worden door bepaalde factoren van buitenlandse oorsprong maar evenzeer kunnen binnenlandse oorzaken nefaste gevolgen hebben.

SENAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1988

28 SEPTEMBRE 1988

**Proposition de loi relative à la sauvegarde
de la compétitivité de l'économie belge**

(Déposée par M. Buchmann
et Mme Herman-Michielsens)

DEVELOPPEMENTS

La sauvegarde de la compétitivité de notre pays incombe toujours, au premier chef, aux interlocuteurs sociaux qui, dans le cadre du principe fondamental de la liberté de négociation, sont le mieux placés pour prendre, proposer et évaluer des mesures correctrices lorsque la compétitivité est menacée. Bien entendu, les pouvoirs publics sont également investis dans ce domaine d'une mission non négligeable, qui peut se résumer comme étant « la mise en œuvre d'une politique favorable à l'entreprise ». Grâce aux travaux du Conseil central de l'économie et, en particulier, à ses analyses et ses évaluations périodiques de la compétitivité de l'économie belge, tant les interlocuteurs sociaux que les pouvoirs publics acquièrent une perception de plus en plus précise de l'ensemble complexe formé par les indicateurs et les déterminants de la compétitivité ainsi que des mécanismes de correction. S'il est vrai que la compétitivité de notre pays par rapport à nos principaux partenaires commerciaux peut être compromise par certains facteurs extérieurs, des causes internes peuvent avoir des conséquences tout aussi néfastes.

Wij denken hierbij b.v. aan beslissingen van de overheid die in bepaalde domeinen worden genomen en die — soms ongewild — een rechtstreekse of onrechtstreekse negatieve invloed kunnen hebben op het concurrentievermogen, bij voorbeeld een verhoging van de indirecte belastingen, of nog aan het in gebreke blijven van de overheid om op te treden in bepaalde omstandigheden. Gelet op de gedeelde verantwoordelijkheid ter zake, namelijk die van de sociale gesprekspartners en die van de overheid, is het uitermate belangrijk dat deze in overleg kunnen oordelen over eventueel te nemen maatregelen inzake het vrijwaren van het concurrentievermogen. Met het oog hierop wordt in deze wet in een procedure voorzien waarvan de principes als volgt kunnen worden samengevat. Systematisch brengt de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven verslag en advies uit over het concurrentievermogen en dit jaarlijks in de loop van de maand maart en tussentijds in de loop van de maand september. Daarnaast kunnen zowel de Regering als de sociale partners, gezamenlijk of afzonderlijk, de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven om verslag en advies verzoeken inzake de concurrentiepositie, wanneer zij van oordeel zijn dat binnenlandse of buitenlandse omstandigheden dit verantwoorden. Deze verslagen en adviezen moeten steunen op gegevens met betrekking tot ons land, die verstrekt worden door gezaghebbende organen als de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, het Internationaal Monetair Fonds en de E.G.-Commissie. Wanneer op het ogenblik van de adviesaanvraag aan de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven van geen enkel van deze organen recente gegevens over België beschikbaar zouden zijn, zal de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven hen dringend daarom verzoeken. Deze verslagen en adviezen van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven alsmede de hogervermelde gegevens worden telkens onverwijld overgemaakt aan de Regering en aan de Wetgevende Kamers.

De sociale partners beschikken over een termijn van drie weken om maatregelen te nemen die tot hun bevoegdheid behoren of om aan de Regering maatregelen te suggereren die tot haar bevoegdheid behoren. De Regering is ertoe gehouden ter zake binnen dezelfde termijn een gemotiveerde verklaring voor te leggen aan de Wetgevende Kamers. Wanneer de Wetgevende Kamers bij stemming vaststellen dat het concurrentievermogen bedreigd wordt, kan de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit, vrijwaringsmaatregelen nemen.

De aldus genomen besluiten moeten binnen de zeven maanden bij wet bekrachtigd worden. Gelet op de complexiteit van de determinanten die een rol spelen bij het bepalen van het concurrentievermogen, van de elementen die haar kunnen bedreigen, evenals van de mogelijke vrijwaringsmaatregelen, lijkt het niet aangewezen in deze wet een reeks definities en opsommingen te geven. Het verslag en advies van

Nous songeons notamment à des décisions prises dans certains domaines par les pouvoirs publics, qui peuvent affecter — parfois involontairement — directement ou indirectement la compétitivité, par exemple une augmentation des impôts indirects, ou encore à la carence des pouvoirs publics dans certaines circonstances. Eu égard à cette responsabilité partagée, à savoir entre les interlocuteurs sociaux et les pouvoirs publics, il est primordial que ceux-ci puissent se concerter sur la prise éventuelle de mesures de sauvegarde de la compétitivité. A cet effet, la présente proposition de loi prévoit une procédure dont les principes peuvent se résumer comme suit. Le Conseil central de l'économie (C.C.E.) publiera systématiquement un rapport et un avis annuels, dans le courant du mois de mars, et provisoires, dans le courant du mois de septembre, sur la compétitivité. En outre, tant le gouvernement que les interlocuteurs sociaux pourront, conjointement ou séparément, saisir le Conseil central de l'économie d'une demande de rapport et d'avis sur la position concurrentielle, lorsqu'ils estimeront que des circonstances intérieures ou extérieures le justifient. Ces rapports et avis devront être fondés sur des données relatives à notre pays, fournies par des organismes qui font autorité en la matière, par exemple l'Organisation de coopération et de développement économiques, le Fonds monétaire international et la Commission des communautés européennes. Si aucune donnée récente relative à la Belgique et émanant de ces organismes n'est disponible au moment où le Conseil central de l'économie est saisi de la demande d'avis, celui-ci les leur demandera d'urgence. Ces rapports et avis du Conseil central de l'économie ainsi que les données visées ci-dessus seront transmis sans délai au gouvernement et aux Chambres législatives.

Les interlocuteurs sociaux disposeront d'un délai de trois semaines pour prendre des mesures relevant de leur compétence ou pour suggérer au gouvernement des mesures relevant de sa compétence. Le gouvernement sera tenu de soumettre une déclaration motivée en la matière aux Chambres législatives dans le même délai. Si les Chambres législatives constataient, par un vote, que la compétitivité est menacée, le Roi pourrait, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, prendre des mesures de sauvegarde.

Les arrêtés ainsi pris devront être confirmés par une loi dans les sept mois. Vu la complexité des facteurs qui interviennent dans l'évaluation de la compétitivité, des éléments susceptibles de compromettre, ainsi que des mesures éventuelles de sauvegarde, il ne semble pas opportun d'insérer une série de définitions et d'énumérations dans la présente proposition de loi. Le rapport et l'avis du C.C.E.

de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de besluiten van het overleg zullen ter zake op het gepaste ogenblik de nuttige leidraad zijn, inzonderheid voor de overheid die in alle omstandigheden haar tussenkomst zou moeten beperken tot lastenverminderende maatregelen zoals bijvoorbeeld, vermindering van de werkgeversbijdrage voor de sociale zekerheid, vermindering van financiële lasten, verhoging van investeringsaftrek, enz.

Aangezien deze wet ruim de mogelijkheid biedt om op democratische en efficiënte wijze door de Wetgevende Kamers vrijwaringsmaatregelen te doen aannemen telkens wanneer het concurrentievermogen van ons land dit vereist, is de wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen een overbodig instrument geworden en wordt zij hierbij opgeheven.

Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel bepaalt dat de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven in de maand maart zijn jaarverslag en advies uitbrengt over het concurrentievermogen van de Belgische economie en in de maand september zijn tussentijds verslag en advies.

Artikel 2

Dit artikel bepaalt dat zowel de Regering als de sociale partners, gezamenlijk of afzonderlijk, een dringend verslag en advies kunnen vragen aan de C.R.B., wanneer zij van oordeel zijn dat buitengewone omstandigheden de concurrentiepositie bedreigen.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt dat de adviezen van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven moeten gestaafd worden door gegevens verschaft door de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, het Internationaal Monetair Fonds en de E.G.-Commissie.

Artikel 4

Dit artikel legt de onverwijlde toezending op van de verslagen en adviezen van de C.R.B. aan de Regering en aan de Wetgevende Kamers.

Artikel 5

Overeenkomstig § 1 beschikken de sociale gesprekspartners over drie weken om zelf maatregelen vast te stellen die tot hun bevoegdheid behoren en om

ainsi que les conclusions qui se seront dégagées de la concertation serviront à cet égard, en temps voulu, de fil conducteur, notamment au gouvernement qui devrait, dans tous les cas, se borner à prendre des mesures de réduction des charges : diminution des cotisations patronales de sécurité sociale, réduction des charges financières, augmentation des déductions pour investissement, etc.

Permettant largement de faire adopter par les Chambres législatives, d'une manière démocratique et efficace, des mesures de sauvegarde chaque fois que la compétitivité de notre pays l'exige, la présente proposition de loi rend superflue la loi du 22 janvier 1945 sur la réglementation économique et les prix, qui est dès lors abrogée.

Commentaire des articles

Article 1^{er}

Cet article prévoit que le Conseil central de l'économie publiera, au mois de mars, son rapport et son avis annuels et, au mois de septembre, son rapport et son avis provisoires sur la compétitivité de l'économie belge.

Article 2

Cet article prévoit que tant le gouvernement que les interlocuteurs sociaux, conjointement ou séparément, peuvent saisir d'urgence le C.C.E. d'une demande de rapport et d'avis, lorsqu'ils estiment que des circonstances extraordinaires menacent la compétitivité.

Article 3

Cet article dispose que les avis du C.C.E. doivent être étayés par des données fournies par l'Organisation de coopération et de développement économiques, le Fonds monétaire international et la Commission des communautés européennes.

Article 4

Cet article impose la communication immédiate des rapports et avis du C.C.E. au gouvernement et aux Chambres législatives.

Article 5

En vertu du § 1^{er}, les interlocuteurs sociaux disposent de trois semaines pour arrêter eux-mêmes des mesures relevant de leur compétence ou pour pro-

aan de Regering maatregelen voor te stellen die tot haar bevoegdheid behoren.

§ 2 handelt over de gemotiveerde verklaring die de Regering aan de Wetgevende Kamers dient voor te leggen.

§ 3 bepaalt dat wanneer de Wetgevende Kamers bij stemming vastgesteld hebben dat het concurrentievermogen bedreigd wordt, de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit, tijdelijke maatregelen kan nemen, met uitsluiting evenwel van maatregelen inzake prijsvorming.

§ 4 bepaalt dat de overeenkomstig § 3 genomen maatregelen voor de duur van hun gelding in de plaats komen van de wetsregelingen die ter zake zouden bestaan.

Artikel 6

Overeenkomstig § 1 moeten de in artikel 5, § 3, bedoelde besluiten binnen de zeven maanden bij wet bekrachtigd worden, zo niet worden ze opgeheven. § 2 stelt dat de bij wet bekrachtigde besluiten enkel bij wet kunnen worden gewijzigd of opgeheven, met dien verstande evenwel dat geen afbreuk wordt gedaan aan de aan de Koning, krachtens de Grondwet of andere wetten, toegekende bevoegdheden.

Artikel 7

Dit artikel voorziet in de opheffing van de wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen.

J. BUCHMANN.



VOORSTEL VAN WET

ARTIKEL 1

Ieder jaar brengt de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven in de loop van de maand maart zijn jaarlijks en in de loop van de maand september zijn tussentijds verslag en advies uit over het concurrentievermogen van de Belgische economie.

ART. 2

Telkens wanneer de Regering of de vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van de

poser au gouvernement des mesures relevant de sa compétence.

Le § 2 concerne la déclaration motivée que le gouvernement doit soumettre aux Chambres législatives.

Le § 3 dispose que lorsque les Chambres législatives ont constaté par un vote que la compétitivité est menacée, le Roi peut prendre, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, des mesures provisoires, à l'exclusion toutefois de mesures relatives à la formation des prix.

Le § 4 dispose que les mesures prises en vertu du § 3 se substituent, pour la durée de leur application, aux dispositions légales qui existeraient en la matière.

Article 6

Le § 1^{er} prévoit qu'à peine d'abrogation, les arrêtés visés à l'article 5, § 3, doivent être confirmés par une loi dans les sept mois. Le § 2 dispose que les arrêtés confirmés par une loi ne peuvent être modifiés ou abrogés que par une loi, pourvu toutefois qu'il ne soit pas porté atteinte aux pouvoirs conférés au Roi en vertu de la Constitution ou d'autres lois.

Article 7

Cet article abroge la loi du 22 janvier 1945 sur la réglementation économique et les prix.



PROPOSITION DE LOI

ARTICLE 1^{er}

Le Conseil central de l'économie publie chaque année, dans le courant du mois de mars, son rapport et son avis annuels et, dans le courant du mois de septembre, son rapport et son avis provisoires sur la compétitivité de l'économie belge.

ART. 2

Chaque fois que le gouvernement ou les représentants des organisations représentatives des tra-

werknemers, van de ondernemingen, van de middenstand en van de landbouw, gezamenlijk of afzonderlijk oordelen dat bepaalde omstandigheden het concurrentievermogen bedreigen, kunnen zij gezamenlijk of afzonderlijk, een dringend verslag en advies vragen aan de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, dat uiterlijk binnen een termijn van één maand dient te worden verleend tenzij de adviesaanvragende partij een kortere termijn vooropstelt.

ART. 3

De in artikelen 1 en 2 bedoelde verslagen en adviezen van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven moeten gestoeld zijn op gegevens met betrekking tot ons land die verstrekt worden door de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, het Internationaal Monetair Fonds en de Commissie van de Europese Gemeenschap.

ART. 4

De in artikelen 1 en 2 bedoelde verslagen en adviezen van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, alsmede de in artikel 3 bedoelde gegevens waarop zij gestoeld zijn, worden onverwijld aan de Regering en aan de Wetgevende Kamers toegezonden.

ART. 5

§ 1. — De vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van de werknemers, van de ondernemingen, van de middenstand en van de landbouw beschikken over een termijn van drie weken om bij interprofessionele overeenkomst maatregelen vast te stellen met het oog op het vrijwaren van het concurrentievermogen en om aan de Regering maatregelen voor te stellen die tot haar bevoegdheid behoren.

§ 2. — De Regering is ertoe gehouden ter zake, binnen de in § 1 bedoelde termijn, een gemotiveerde verklaring aan de Wetgevende Kamers voor te leggen.

§ 3. — Wanneer na de gemotiveerde verklaring bedoeld in § 2, de Wetgevende Kamers bij stemming vaststellen dat het concurrentievermogen bedreigd wordt kan de Koning, binnen de maand, bij in Ministerraad overlegd besluit, tijdelijke maatregelen nemen met het oog op het vrijwaren van het concurrentievermogen. In geen geval mogen deze maatregelen betrekking hebben op de prijsvorming.

§ 4. — De in § 3 bedoelde maatregelen komen, in voorkomend geval en voor de tijd van hun gelding, in de plaats van ter zake bestaande wetsregelingen.

vailleurs, des entreprises, des classes moyennes et de l'agriculture estiment, ensemble ou séparément, que certaines circonstances constituent une menace pour la compétitivité, ils peuvent, conjointement ou séparément, demander au Conseil central de l'économie un rapport et un avis urgents, qui devront être communiqués dans les trente jours au plus tard, à moins que la partie requérante ne prévoie un délai plus court.

ART. 3

Les rapports et avis du Conseil central de l'économie, prévus aux articles 1^{er} et 2, doivent être fondés sur des données relatives à notre pays et fournies par l'Organisation de coopération et de développement économiques, le Fonds monétaire international et la Commission des communautés européennes.

ART. 4

Les rapports et avis du Conseil central de l'économie, prévus aux articles 1^{er} et 2, ainsi que les données sur lesquelles ils sont fondés, visées à l'article 3, sont transmis sans délai au gouvernement et aux Chambres législatives.

ART. 5

§ 1^{er}. — Les représentants des organisations représentatives des travailleurs, des entreprises, des classes moyennes et de l'agriculture disposent d'un délai de trois semaines pour arrêter, par le biais d'une convention interprofessionnelle, des mesures visant à sauvegarder la compétitivité et pour proposer au gouvernement des mesures relevant de sa compétence.

§ 2. — Le gouvernement est tenu de soumettre une déclaration motivée en la matière aux Chambres législatives dans le délai prévu au § 1^{er}.

§ 3. — Lorsqu'après la déclaration motivée prévue au § 2, les Chambres législatives constatent, par un vote, que la compétitivité est menacée, le Roi peut prendre dans le mois, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, des mesures temporaires en vue de sauvegarder la compétitivité. Ces mesures ne peuvent porter en aucun cas sur la formation des prix.

§ 4. — Les mesures visées au § 3 se substituent, le cas échéant et pour la durée de leur application, aux dispositions légales existantes.

ART. 6

§ 1. — De besluiten genomen krachtens artikel 5 houden op uitwerking te hebben op het einde van de zevende maand volgend op de maand waarin de stemming bedoeld in artikel 5, § 3, plaatsheeft, tenzij zij vóór die dag bij wet zijn bekrachtigd.

§ 2. — De besluiten die bij de wet zijn bekrachtigd zoals bedoeld in § 1, kunnen niet dan bij een wet worden gewijzigd, aangevuld, vervangen of opgeheven, met dien verstande dat de Koning het recht behoudt om de bepalingen, die betrekking hebben op de aangelegenheden die krachtens de Grondwet of een andere dan deze wet tot zijn bevoegdheid behoren, te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen.

ART. 7

De wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen wordt opgeheven.

J. BUCHMANN.

L. HERMAN-MICHIELSENS.

ART. 6

§ 1^{er}. — Les arrêtés pris en vertu de l'article 5 cessent de produire leurs effets à la fin du septième mois suivant celui du vote prévu à l'article 5, § 3, à moins qu'ils n'aient été confirmés par une loi avant l'expiration de ce délai.

§ 2. — Les arrêtés confirmés par une loi ainsi qu'il est prévu au § 1^{er} ne peuvent être modifiés, complétés, remplacés ou abrogés que par une loi, étant entendu que le Roi conserve le droit de modifier, de compléter, de remplacer ou d'abroger les dispositions relatives aux matières qui relèvent de sa compétence en vertu de la Constitution ou de toute autre loi.

ART. 7

La loi du 22 janvier 1945 sur la réglementation économique et les prix est abrogée.